บทที่ 8
ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

คงจะกล่าวได้ว่าสิทธิมนุษยชนเป็นส่วนหนึ่งของมนุษยชาติ และเราคงจะไม่สามารถดำรงอยู่ได้โดยปราศจากสิทธิมนุษยชน โศกนาฏกรรมที่เกิดขึ้นต่อมวลมนุษยชาติ ความไม่สงบสุขที่เกิดขึ้นในทางสังคมและทางการเมือง ความรุนแรงในสังคมที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้นในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกเป็นมูลเหตุที่ผลักดันให้ประเทศต่าง ๆ รวมตัวกันเพื่อจัดทำข้อกำหนดในการให้ความคุ้มครองต่อสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นมูลฐานต่าง ๆ นับได้ว่าเป็นแนวความคิดร่วมกันของประชาชนทุกคนและของรัฐต่าง ๆ ทุกรัฐ ในความปรารถนาให้มีการเคารพต่อสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษยชาติอันเป็นรากฐานของเสรีภาพ ความยุติธรรมและสันติภาพในโลก

เมื่อมีการลงมติรับรองปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนในวันที่ 10 ธันวาคม 1948 ก็นับได้ว่าปฏิญญาฯ[1] ดังกล่าวนี้เป็นหลักกฎหมายระหว่างประเทศที่สำคัญที่ยืนยันถึงสิทธิที่ไม่อาจโอนให้แก่กันได้ และไม่อาจล่วงล้ำได้ของสมาชิกทั้งมวลในครอบครัวของมนุษยชาติ หลักการสำคัญที่กำหนดไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนนี้ ไม่ได้ถูกกำหนดไว้เพื่อสังคมในปัจจุบันนี้เท่านั้น แต่เป็นการกำหนดไว้เพื่ออนาคตร่วมกันของสังคมมนุษยชาติโดยรวม

สำหรับเนื้อหาของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนมีการแบ่งเนื้อหาเป็นประเภทของสิทธิต่าง ๆ ออกไปอย่างกว้างขวางและคงจะปฏิเสธไม่ได้ว่าส่วนหนึ่งนั้นเป็นแนวความคิดในเรื่องสิทธิซึ่งมีมาตั้งแต่ศตวรรษที่ 18 และยังมีอิทธิพลอยู่จนถึงปัจจุบัน แต่อย่างไรก็ดีสิทธิต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนมีหลากหลายมากขึ้นกว่าแต่ก่อน ทั้งนี้เพราะสังคมมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาไปตามกาลเวลา มนุษย์จึงมีความต้องการต่อหลักประกันในรูปแบบต่าง ๆ ทางสิทธิมนุษยชนมากขึ้น และขณะเดียวกันเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ขาดความมีมนุษยธรรมที่เกิดขึ้นในส่วนต่าง ๆ ของโลก ได้ถึงจุดอิ่มตัวทำให้บุคคล กลุ่ม ชุมชนต่าง ๆ ตลอดจนนานาอารยประเทศยอมรับและพร้อมที่จะเข้าร่วมในการดำเนินการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนด้วย นอกจากนี้ปัญหา

[1]คำว่า "ปฏิญญาฯ" ต่อไปนี้จะหมายความถึง "ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน"

LW 446

[1]คำว่า "ปฏิญญาฯ" ต่อไปนี้จะหมายความถึง "ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน"

สิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นในแต่ละประเทศซึ่งมีรูปแบบทางการปกครองและทางสังคมที่แตกต่างกัน เป็นตัวอย่างอันดีที่จะนำมาศึกษาและนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการเสนอแนะเพื่อปรับปรุงเพิ่มเติม เรื่องสิทธิต่าง ๆ ในกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องต่อไป

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนประกอบด้วยคำปรารภและเนื้อหาทั้งหมด 30 มาตรา ปฏิญญาฯ ฉบับนี้ได้ประกาศถึงหลักการของสิทธิมนุษยชนที่สำคัญและเสรีภาพขั้นพื้นฐานโดย ไม่มีการแบ่งแยกกีดกันระหว่างบุรุษและสตรี ในมาตรา 1 และมาตรา 2 มีเนื้อหาที่ชี้ให้เห็นถึง ปรัชญาซึ่งเป็นแนวความคิดพื้นฐานและหลักการสำคัญของปฏิญญาฯ นี้ มาตรา 1 กำหนดว่า "มนุษย์ทั้งหลายเกิดมามีอิสระและเสมอภาคกันในเกียรติศักดิ์และสิทธิ ต่างมีเหตุผลและมโนธรรม และควรปฏิบัติต่อกันด้วยเจตนารมณ์แห่งภราดรภาพ" นับแต่กำเนิดมาเป็นบุคคลต่างก็มีสิทธิใน ความเป็นอิสระและมีความเท่าเทียมกัน สิทธิดังกล่าวไม่อาจโอนให้แก่กันได้ที่เป็นดังนี้เพราะพิจารณา เห็นว่ามนุษย์มีจิตใจและมีความเข้าใจในเหตุในผลซึ่งแตกต่างจากสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ มนุษย์นั้นจึงมี ความต้องการในสิทธิและเสรีภาพต่าง ๆ ส่วนมาตรา 2 ของปฏิญญาฯ ได้กำหนดถึงหลักการสำคัญ ของความเท่าเทียมกัน และการไม่แบ่งแยกในการได้มาซึ่งสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานโดย เฉพาะอย่างยิ่งจะต้องไม่มีความแตกต่างกันในเรื่อง เชื้อชาติ ผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิด เห็นทางการเมืองหรือทางอื่น ๆ เผ่าพันธุ์แห่งชาติหรือสังคม ทรัพย์สิน กำเนิด หรือสถานะอื่น ๆ[1]

สิทธิมนุษยชนซึ่งกำหนดไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนนี้ พอจะจำแนกออก ได้สองส่วนคือ หนึ่ง สิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง และสอง สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและ วัฒนธรรม

8.1 สิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง

สิทธิในส่วนแรกนี้ส่วนหนึ่งนับว่าเป็นสิทธิธรรมชาติที่มีมาแต่ดั้งเดิม และอีกส่วนหนึ่งก็ เกิดขึ้นตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เจริญขึ้น สิทธิในส่วนนี้จะเห็นได้ว่าแบ่งออกเป็นสิทธิ พลเมืองประการหนึ่ง และสิทธิทางการเมืองอีกประการหนึ่ง

---

[1]ดู ข้อ 2 ของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ในภาคผนวก ค

8.1.1 สิทธิพลเมือง สิทธิพลเมืองนี้เป็นสิทธิของบุคคลในทางกฎหมาย ซึ่งมีทั้งสิทธิอันจำเป็นต่อสถานะในความเป็นคน และสิทธิอันเป็นส่วนตัวของแต่ละบุคคล รายละเอียดของสิทธิพลเมืองนี้นับว่าเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่กำหนดไว้เป็นจำนวนมาก จึงขอแบ่งเป็นสิทธิพื้นฐานของบุคคล และสิทธิส่วนบุคคลและทรัพย์สิน

8.1.1.1 สิทธิพื้นฐานของบุคคล สิทธิพลเมืองในส่วนแรกนี้ อาจกล่าวได้ว่าเป็นสิทธิอันเป็นหลักการพื้นฐานที่จำเป็นของบุคคลทุกคนที่พึงจะได้รับคือ[1]

- บุคคลทุกคนมีสิทธิในการดำรงชีวิตเสรีภาพและความมั่นคงแห่งตัวตน
- บุคคลใดจะถูกบังคับให้เป็นทาส หรืออยู่ในภาระจำยอมใด ๆ มิได้ การค้าทาสห้ามทำในทุกรูปแบบ
- บุคคลใดจะถูกทรมานหรือได้รับการปฏิบัติหรือการลงทัณฑ์ด้วยวิธีการที่ทารุณโหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือเหยียดหยามเกียรติมิได้
- บุคคลทุกคนมีสิทธิจะได้รับการยอมรับว่าเป็นบุคคลในกฎหมายไม่ว่า ณ ที่ใด
- บุคคลทุกคนต่างเสมอภาคกันในกฎหมายและชอบที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายที่เท่าเทียมกัน
- บุคคลทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองจากศาลสถิตยุติธรรมในการถูกละเมิดสิทธิตามกฎหมาย
- บุคคลใดจะถูกจับกุม กักขัง หรือเนรเทศโดยพลการมิได้
- บุคคลทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาตามกระบวนการยุติธรรมที่อิสระและเที่ยงธรรม
- บุคคลซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดทางอาญา มีสิทธิที่จะได้รับการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าบริสุทธิ์จนกว่าจะมีการพิสูจน์ว่ามีความผิด

---

[1]ดู ข้อ 3 ถึงข้อ 11 ของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ในภาคผนวก ค

ตามกฎหมาย การกระทำใดจะเป็นความผิดได้ต้องมีกฎหมายอยู่ในขณะที่กระทำการนั้น และจะมีการลงโทษหนักกว่าที่ใช้อยู่ในขณะที่กระทำความผิดนั้นไม่ได้

8.1.1.2 **สิทธิส่วนบุคคลและทรัพย์สิน** สิทธิพลเมืองของบุคคลในส่วนนี้นับว่าเป็นสิทธิที่มีความเกี่ยวพันเป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคล กล่าวคือ เป็นสิทธิที่มีความเป็นเอกลักษณ์ในเรื่องสิทธิส่วนตัวของบุคคลนั้นรวมทั้งเรื่องทรัพย์สินด้วย คือ[1]

- บุคคลทุกคนมีสิทธิได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายจากการแทรกสอดโดยพลการในกิจการส่วนตัว ครอบครัว เคหสถาน การสื่อสาร และการโจมตีต่อเกียรติยศและชื่อเสียงด้วย
- บุคคลมีสิทธิในการเดินทางทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ มีอิสรภาพในการมีสถานที่อยู่อาศัย
- บุคคลมีสิทธิที่จะลี้ภัยจากการประหัตประหารหรือการเมืองไปยังประเทศอื่น
- บุคคลมีสิทธิในการถือสัญชาติ
- บุคคลมีสิทธิที่จะสมรสและสร้างครอบครัวโดยไม่มีการจำกัดใด ๆ แต่ต้องทำด้วยความยินยอมของคู่สมรส
- บุคคลมีสิทธิในการเป็นเจ้าของทรัพย์สิน

8.1.2 **สิทธิทางการเมือง** สิทธินี้เป็นสิทธิที่เปิดโอกาสให้มีการแสดงออกซึ่งเป็นสิทธิที่สำคัญในสังคมประชาธิปไตย คือ[2]

- บุคคลมีสิทธิในเสรีภาพแห่งความคิด มโนธรรมและศาสนา
- บุคคลมีสิทธิในเสรีภาพแห่งความเห็นและการแสดงออก

---

[1] ดู ข้อ 12 ถึงข้อ 17 ของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ในภาคผนวก ค

[2] ดู ข้อ 18 ถึงข้อ 21 ของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ในภาคผนวก ค

- บุคคลมีสิทธิในเสรีภาพแห่งการชุมนุมและการสมาคมโดยสงบ
- บุคคลมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในรัฐบาลแห่งประเทศของตน

8.2 สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

สิทธิในส่วนที่สองนี้นับว่าเป็นสิทธิที่เกิดขึ้นใหม่ เพราะสังคมมีความเจริญเติบโตขึ้นมนุษย์จึงมีความต้องการเพิ่มขึ้นในสิทธิใหม่ ๆ เพื่อปกป้องคุ้มครอง คือ[1]

- บุคคลมีสิทธิในความมั่นคงทางสังคมและชอบที่จะได้รับผลแห่งสิทธิทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม
- บุคคลมีสิทธิที่จะทำงานด้วยความเท่าเทียมกันโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติและได้รับการคุ้มครองจากการว่างงาน
- บุคคลมีสิทธิในการพักผ่อนและเวลาว่าง
- บุคคลมีสิทธิในมาตรฐานการครองชีพที่เพียงพอสำหรับสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีของตนและครอบครัว มารดาและเด็กมีสิทธิได้รับการช่วยเหลือดูแลเป็นพิเศษ
- บุคคลมีสิทธิในการศึกษา
- บุคคลมีสิทธิที่จะเข้าร่วมในชีวิตทางวัฒนธรรมและได้รับการคุ้มครองผลประโยชน์ทางศีลธรรมและทางวัตถุ

ในส่วนสุดท้ายของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนได้ยอมรับว่าบุคคลทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ตามที่ประกาศไว้ในปฏิญญาฯ ทั้งในส่วนของสังคมและในส่วนของระหว่างประเทศด้วย นอกจากนั้นยังได้กำหนดถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละบุคคลต่อประชาคม สำหรับการใช้สิทธิและเสรีภาพนั้นจะต้องอยู่ภายใต้กฎหมายเพื่อที่จะได้มาซึ่งการยอมรับนับถือและเป็นการเคารพสิทธิและอิสรภาพของผู้อื่นด้วย การกระทำดังกล่าวจะต้องตั้งอยู่

---

[1]ดู ข้อ 22 ถึงข้อ 27 ของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ในภาคผนวก ค

บนความเที่ยงธรรมของศีลธรรม ความสงบเรียบร้อยของประชาชนและสวัสดิการทั่วไปของสังคมประชาธิปไตย ในท้ายที่สุดไม่ว่าบุคคล กลุ่มชนหรือรัฐใดก็ตามจะใช้ข้อกำหนดต่าง ๆ แห่งปฏิญญาฯ ฉบับนี้ให้ขัดต่อวัตถุประสงค์ และหลักการของสหประชาชาติหรือปฏิบัติการใด ๆ อันมุ่งต่อการทำลายสิทธิและอิสรภาพของมวลมนุษยชาติไม่ได้

8.3 ผลจากการประกาศปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

8.3.1 สถานะทางกฎหมายของปฏิญญาฯ

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนเป็นการกำหนดกฎเกณฑ์ระหว่างประเทศในรูปแบบหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะเปรียบเสมือนเป็นข้อเสนอแนะ เป็นข้อแนะนำ แต่ไม่มีสภาพบังคับในทางกฎหมาย ทั้งนี้เพราะไม่ก่อให้เกิดพันธผูกพันที่จะบังคับกันได้โดยเราจะพิจารณาได้จากเหตุผลสำคัญบางประการ (วีระ โลจายะ 2532: 72-73) คือ

1. วิธีการจัดทำปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนไม่ได้ดำเนินการจัดทำตามหลักทั่วไปของสนธิสัญญาคือสหประชาชาติเพียงแต่มอบให้คณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชนไปดำเนินการจัดทำร่างปฏิญญาฯ แล้วนำเสนอต่อสมัชชา เพื่อพิจารณาลงมติรับรอง โดยปราศจากการเจรจา ลงนามให้สัตยาบันและลงทะเบียนตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการทำสนธิสัญญา
2. เมื่อพิจารณาเนื้อหาและคำปรารภของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแล้วจะเห็นว่าสมัชชาได้ประกาศให้ปฏิญญาฯ นี้เป็นมาตรฐานร่วมกันแห่งความสำเร็จสำหรับประชาชนทั้งหลายและประชาชาติทั้งปวง โดยปราศจากข้อกำหนดให้บรรดารัฐภาคีสมาชิกรับเอาปฏิญญาฯ นี้เข้าเป็นกฎหมายบังคับของรัฐภาคีสมาชิก หรืออาจจะกล่าวได้ว่าปฏิญญาฯ นี้เป็นเพียงข้อความแนะแนวทางแก่บรรดารัฐภาคีสมาชิกสำหรับร่างกฎหมายภายในหรือกฎหมายระหว่างประเทศ เพื่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อไป
3. ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนมิได้กำหนดถึงมาตรการบังคับหรือเครื่องมือที่ใช้ในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนไว้ สำหรับกรณีที่รัฐภาคีสมาชิกใดละเมิดหรือไม่ปฏิบัติตามหลักการสิทธิมนุษยชนที่ระบุไว้ในปฏิญญาฯ นี้

นอกจากนี้ Mrs. Eleanor Roosvelt ประธานคณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ซึ่งรับผิดชอบในการจัดทำร่างปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ได้กล่าวว่า

"ปฏิญญาฯ ไม่ใช่สนธิสัญญาหรือข้อตกลงระหว่างประเทศและไม่ก่อให้เกิดพันธะทางกฎหมาย หากแต่มันมีลักษณะเป็นเอกสารที่แสดงถึงหลักการของสิทธิมนุษยชนอันไม่อาจโอนให้แก่กันได้ ซึ่งได้ก่อตั้งมาตรฐานสากล เพื่อบรรลุผลสำหรับประชาชนและประเทศทั้งมวล"

จะเห็นได้ว่าปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนนี้ได้กำหนดถึงมาตรฐานสากลที่มีเจตจำนงจะให้เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปของสังคมโลก แต่ยังไม่ถึงกับเป็นกฎหมายระหว่างประเทศที่มีผลใช้บังคับกับประเทศต่าง ๆ ในทันที แต่อย่างไรก็ดีปฏิญญาฯ นี้ได้รับการรับรองจากองค์การสหประชาชาติ ซึ่งประเทศต่าง ๆ นั้นเองเป็นผู้ลงมติเห็นชอบโดยทั่วกันซึ่งมีแนวโน้มว่าจะพัฒนาไปได้ด้วยดี ดังนั้นจึงคาดการณ์ได้ว่าปฏิญญาฯ นี้จะได้พัฒนาเป็นกฎหมายต่าง ๆ ทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ เพื่อให้การคุ้มครองมนุษยชาติโดยรวมต่อไปเป็นลำดับ

8.3.2 การเข้าร่วมตามหลักการของปฏิญญาฯ

เมื่อมีการลงมติรับรองปฏิญญาฯ ในวันที่ 10 ธันวาคม 1948 นั้น มีประเทศที่ออกเสียงเห็นด้วย 48 เสียง ไม่มีเสียงคัดค้าน และมีที่งดไม่ออกเสียง 8 ประเทศ อย่างไรก็ดีในขณะนั้นมีดินแดนที่อยู่ในอาณัติอยู่ภายใต้การปกครองของประเทศอื่นอีกหลายแห่ง จึงไม่มีสถานภาพเป็นรัฐที่จะเข้าร่วม และบางประเทศก็ไม่ได้เข้าร่วมด้วย เห็นได้ว่ายังมีอีกหลายประเทศจำนวนมากที่ยังไม่ได้เข้าร่วมตามหลักการดังกล่าว ประเทศเหล่านี้มีความคิดเห็นเป็นสองส่วนคือ ส่วนหนึ่งเห็นว่ามีความจำเป็นจะต้องให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจก่อน ดังนั้นการให้ความคุ้มครองสิทธิพลเมืองจึงยังไม่ใช่เรื่องเร่งด่วน และอีกส่วนหนึ่งเห็นว่าประเทศกำลังพัฒนาต่าง ๆ ยังไม่สามารถรับรองปฏิบัติตามหลักการสิทธิมนุษยชนที่ประกาศได้ในระยะเวลาอันใกล้ ทั้งนี้เพราะยังไม่มีความพร้อมที่เพียงพอทางด้านทรัพยากร เมื่อพิจารณาเหตุผลต่าง ๆ แล้วจะเห็นได้ว่า เป็นปัญหาเรื่องสภาพทางเศรษฐกิจที่ยังมีปัญหาอยู่และการไม่พัฒนาในส่วนต่าง ๆ ของแต่ละประเทศอันเป็นอุปสรรคที่ต้องค่อย ๆ แก้ไขต่อไป และจะต้องคำนึงถึงปัจจัยทั่ว ๆ ไปในสังคมของแต่ละประเทศ ซึ่งมีความแตกต่างกันอีกด้วย

จากเหตุผลที่กล่าวมาในสถานะทางกฎหมายของปฏิญญาฯ และการประกาศถึงสิทธิต่าง ๆ ตามหลักการเคารพสิทธิมนุษยชนทั้งสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ย่อมเป็นการยากที่ประเทศต่าง ๆ ที่มีความเจริญและความมั่นคงไม่เท่าเทียมกันจะเข้ามารับรองและปฏิบัติตามปฏิญญาฯ ได้ ถ้าพิจารณาถึงการเคารพสิทธิมนุษยชนโดยทั่วไปในส่วนต่าง ๆ ของโลกแล้ว บางแห่งให้ความสำคัญต่อสิทธิทางเศรษฐกิจสิทธิพลเมืองและสิทธิการเมืองค่อนข้างมาก นอกจากนี้ในยุโรปในช่วงเวลาหนึ่งก็ให้ความสำคัญต่อ

สิทธิในเสรีภาพและสวัสดิการ จึงเห็นได้ว่าแต่ละส่วนของโลกต่างก็ให้ความสนใจต่อการเคารพสิทธิมนุษยชนเช่นกัน แต่ขอบเขต ประเภท เนื้อหาของกฎหมายนี้ย่อมแตกต่างกันไป สิทธิบางประการก็มีความสำคัญสำหรับบางประเทศในภูมิภาคใดภูมิภาคหนึ่ง แต่ก็อาจไม่มีความสำคัญอะไรในภูมิภาคอื่น ๆ ของโลกก็ได้ ดังนั้นปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนจึงน่าจะเป็นเพียงแนวทางให้มีการเคารพสิทธิมนุษยชน และช่วยให้มีการจัดทำกฎหมายระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนอื่น ๆ ออกไปอีกหลาย ๆ ประเภท เช่น เป็นหลักสิทธิมนุษยชนทั่วไป เป็นสิทธิเฉพาะประเภทหรือเฉพาะกลุ่มบุคคล เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อเป็นตัวเลือกให้ประเทศต่าง ๆ ที่มีความพร้อมไม่เท่ากัน ได้เลือกที่จะเริ่มต้นเคารพสิทธิมนุษยชนในบางส่วนก่อน และขยายตัวมากขึ้นในเวลาต่อไป ดีกว่าเป็นกฎหมายสำเร็จรูปที่สมบูรณ์ไม่มีช่องโหว่แต่ยากที่ประเทศใดประเทศหนึ่งหรือมีไม่กี่ประเทศจะเข้ามาปฏิบัติตามได้